

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mikály-u. 9. sz.
 Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előzetesek, hirdetés, nyilatkozás és egyéb feloldalás.
 Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 53.

Felolvasó szerkesztő:
GÁL ISTVÁN.

Felolvasó szerkesztő:
RÁBELY KÁROLY.

As előfizetés díja:
 Egyszerre 15 korona. — Félévre 8 korona.
 Képes szám ára: 26 fillér.
A hirdetés díja:
 Hírnyelvi adományok nyugtázza sorrendben: 30 fillér.
 Hivatalos hirdetések sorrendben: 75 fillér.
 Legkisebb hirdetés tartogatás: 5 korona.
 Nyilatkozás díja: 1 korona.

A szerkesztőség közzététel nem ad vissza, helytelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kérésre, hogy közleményüket pontosan jelöljék megkötésükre.
 A kiadóhivatal hirdetés és nyilatkozás közlése csak szombati délutáni 10 óráig fogad el.

Nincs lisztünk,

megzökken a közéletünknek hónap-ról-hónapra megrendített kereké, február közepe felé járunk és úres a kamránk, kenyértelen az ebédünk, szomorú az életünk minden napja.

A kenyér az élet. A kenyér a munkához erőt adó manna, ha az nincs, fénytelenebb lesz a szem, gyengébb az izomzat, lázadó a gyomor és kevesebb az élethez való kedv, a munkának szeretete.

Nincs kenyérünk, hanem és isten hatósági lisztből sütött cipőnk, sugja egy vármegye sok éhes szája a mint szárnyra kelt a sok sóhaj, megindul a lelket elvezetett spekuláció és szemtelenség árulja eldugott kincseit, mint a céda a rongyos testét a csókrázhásoknak.

Egy pár hét előtt még 400 korona volt „kéz alatt” egy mássa buza, ma már 800—900 koronát kérnek érte a az éhes embernek nem pénz többé a pénz, de kincs minden falat kenyér, amit a korgó gyomrának adni tud. Folyik a falvakban a vásár, zsákokkal járnak, egymásra licitálnak a fáradhatatlan felhajtók, akiket ráviz a kényeztetés, hogy uzsoraárakat fizessenek azoknak, akiknek még mindig nem volt elég a gazdagodásból.

Egy hatalmasat szeretnénk kiáltani a hatóságainkhoz: legyen már egyszer vége ennek a lehetetlenül szabad vásárnak, erős kéz nyuljon bele a spekuláció bünbarlangjába és pusztuljanak a gazdasági életünk vérszopó poloskái a megye színéről.

Egy hatalmasat szeretnénk ítni azokra, akik kitudnak használni minden legkisebb alkalmat a kapzsi vagyongyűjtésre, szemérmetlenek és senkitől sem félek, tobzódhatnak mint a részeg ember, aki nem tud a holnapra és másra gondolni.

Ha bűn volt a háború napjaiban az árdrágítás, százezreken bűn ma, mikor vége a háborús élet zavarainak a a békés rendnek kell uralkodnia felettünk. Ha törvények büntették a lelketlen árdrágítókat a háború idejében, paragrafusok nélkül kell nyakát szegni mindenkinek, akiből már egészen kihalt az emberi érzés, a becsületes lélek magva.

Ha ez nem következik be, akkor egy szomorú társadalom átka éljen rajtuk a a kilencszáz koronás buza mázsájának minden szemé legyen kintzó lelkiismeret, mely a halálig peregen a becsületes

életre nem érdemes kutatóknak lelkében a mint a bűnös pénzért adott buzájukat a mormogó malom, úgy öröje meg a hitvány életüket egy társadalom átka a a saját énjükben felébredt önvád.

Nincs lisztünk, nem eszünk kenyeret, de van harsogó átkunk és mély megvetésünk.

Eljut-e ez hozzátok ti társadalmi szemémben mászkáló poloskák?!...

A gömöri ipari munkások a mérlegen.

II

(G.) Természeti erő, gazdag bányák és erdőségek képezik alapját annak, hogy Gömörben erőteljes ipar alakuljon ki. A természeti erők az emberi akaráttal találkoztak a keves vármegye van, ahol a különböző iparok oly fejlődést értek el, mint Gömörben. A gyárakat felszólító nagyvadások bányák a a meglévő városoknak lassú fejlődési tempója az oka annak, hogy a gömöri gyárak legnagyobb része a falvakra decentralizálódott a így a gyári munkásság, mely tekintélyes számú társadalmi réteget képez a vármegyében, szétszóródva él a hatalmi súlyát talán az a körülmény is befolyásolja némi mértékben.

A gyári munkásságon kívül, mint sok tekintetben azonos érdekből, bár kulturális fokon nem egyenlő osztály áll, a bánya- és erdőmunkásság a a középiparnak és kisiparnak győztes munkássága.

Vegyük sorra a három kategóriát:

A gömöri gyári munkásság — számszerűen körülbelül 30000 ember — legnagyobb százalékában szervezett szociáldemokrata. A megszervezés legnagyobb részben az utóbbi évek agitációjának, nagy részben az utóbbi hónapok eseményeinek eredménye a a forradalmi napok zűrzavarában sok helyes kihatása volt a szervezkedésnek a vármegye közrendjére. Elismerte ezt egyik közgyűlési jelentésében a megye első tisztviselője is, de köztudomású tény is az, hogy ott, ahol a szervezett gyári munkásság fegyelmé állt őrt a közrend felett, egy percre sem bomlott meg az életnek és vagyonnak biztonsága. Ennek konstataciója nagyban az osztálynak értékmérlegelésénél a itt lehet megemlíteni azt is, hogy a kommunista felfogás veszedelmes irányzatával szemben teljes apathiát mutat fel az a gömöri osztály.

A szociáldemokrata párt harcai eszközeivel, nagyobb szabású bérmozgalmak és monstre sztrájkok rendezésével Gömörben hosszú idő óta nem találkozunk a a munkaadó és munkás közötti harmónia legtöbb helyütt teljesen meg van. Intelligencia és kulturfogékonyság tekintetében a gyári munkásság képezi az ipari munkásosztály elitjét a ennek következtében vannak fokozottabb megélhetési és társadalmi igényei is. Ez fejlettebbé ki az osztálytudatnak egyenlőleg felemelő érzését, viszont az osztálytudat felébredése tette markánsa a többi osztályokkal való összefüggés vonalait. Legkirívóbban ellenkezik ezen osztály helyzete a falusi földművelő nép-osztállyal a a városokban a lateiner társadalommal.

A háború éveiben a gyári munkásság leg-

nagyobb része mint a hadicélokra dolgozó üzemekben nélkülözhetetlen munkásság itthon volt a a háború legnehezebb közéletmezési periódusában is, általában kiváltságos életmezési elbírásban részesült. Magasabb fejkvótát élvezett a közéletmezési cikkekéből, mint a többi közéletmezési, gyakrabban jutott világító anyaghoz, könnyebben bérhez és ruhaneműhöz, a egyes vállalatok részben vállalatok révén a közéletmezési cikkek a forgalmi árakat sokkal olcsóbban kapta meg. A falusi néppel egy levegőben élő gyári munkásnak ez a szociálisan jobb helyzete, az egyéb érdekelletéken kívül is erős választást vont a két osztály közé a itt a harmónia ma sincs megteremtve, mert hiszen két osztályt egymáshoz simítani, csak hosszú időz esztendő változása tud a nem egy éjszaka alatt megfordult társadalmi szellem.

A városi lateiner társadalomtól kevesebbé ugyanezen motívumok távolították el ezen osztály szimpatitáját, de észre kell itt venni azt a kulturális különbséget, mely harcosan jelentkezik a lateiner társadalom félszegen konzervatív levegője a az ipari munkásság rohamosan fejlődő gondolatvilága között a úgy kell venni a helyzetet ahogy van: a dátumélettel élő tisztviselő osztály megszerzett kultúrmetéjét dőngetni és átírni igyekszik az a áramlat, mely ha sokszor szertelenségbe is csapva, de az általános szociális fejlődés következményeképpen az ipari munkásság intelligenciáját és fogékonyságát perezzel perezzre növeli.

Politikai és társadalmi érzékenység tekintetében az az osztály a legkönnyebben reagál a az életprogramjába iktatott „osztályharc” elve mereven ellenkezik a többi osztályokhoz való simulás gondolatával.

A megélhetési lehetőségek ma leginkább ezen osztály számára vannak biztosítva a a szociális életnek életet, egészséget és existenciát védő intézkedései a kifejlődésnek erős stádiumában vannak.

A gömöri bánya- és erdőmunkásság tekintélyes komplexumát képezi az ipari munkásosztály kategóriájába vonható munkásságnak. Az itt számbaveendő emberek szakértelem és intelligencia tekintetében a gyári munkásság alatt állanak a igényeik tekintetében sem mutatkozik különösebb kifinomodottság. A bányamunkásság legnagyobb része szervezett szociáldemokrata, míg az erdei munkásság körülbelül a földműves munkás néppel képez ekvivalens társadalmi osztályt. Nagy vonásokban szociális helyzetük hasonlít a gyári munkássághoz, de rugalmasság tekintetében nehezekebb mint a gyári munkásság.

A közép és kisipar munkásai inkább a városi környezetben találnak elhelyezést s ezeknek helyzete mereven különbözik az eddig említett kategóriáktól. A háboru évei alatt a közép- és kisipar a nyeresyságok árának állandó emelkedése, a beszerzhetőség lehetőségeinek növekedése, egy és más hatósági korlátozás s a keresletnek redukciója folytán általában hanyatlásnak indult s az itt foglalkozta ott munkások legnagyobb része katonai szolgálatot teljesített, más része a gyáripár felé gravitált, ahol a megélhetési lehetőségek bőségebben voltak biztosítva. Most még egyre pang a kisipar forgalma s a hazatérő katonáknak ebbe az országba tartozó része a legkönnyebben hajlik a zavaros társadalmi eszmék felé s nem tud elhelyezkedési módot találni a békés élet társadalmában.

A háboru alatt itthen lévő kisipari munkás-ság helyzete szomorú és nyugtalanító érzéseket ébresztő volt. A keresletnek existenciáját biztosító lehetőségeivel szemben a mindennapi életnek sok szükségletét ez az osztály érezte legégetőbben, itt nem volt meg a szervezkedéssel járó előny, sem a kiváltságos helyzetnek sok megnyilatkozása, ennek az osztálynak volt pénze, de szomjas volt a szája egyetlen cigarettá után, órákig kellett écsorognia a kukoricaasztalt, sőtét teleken kellett a hosszú estétet eltölteni s a rubázkodási cikkeket is csak az uzsoraárak megfizetésével tudta megszerezni.

Ma a legtöbb városunkban szervezve vannak ezek a munkások s helyzetük tud idomulni a gyári munkásság magasabb helyzetéhez.

Ezek nagy vonásokban körvonalai az ipari munkásság elhelyezkedésének a vármegye határain belül, konstataciói tisztá tényeknek a hosszúra nyúló következtetések mellőzésével.

Közygylések.

A vármegyei Kaszinó közgyűlése.

A múlt vasárnap, a hó 12-én tartotta rendes évi közgyűlést a vármegyei kaszinó. — Szokottan meleg érdeklődés kísérte a közgyűlést, melynek oka valószínűleg az is volt, hogy a kaszinó fiatalabb tagjai a választmány újraelkötés alkalmával a maguk részére is kívántak helyet biztosítani. Ez az akciójuk sikerrel is járt. A közgyűlést *Madoscsky Sándor* igazgató nyitotta meg s előterjesztette szépen kidolgozott évi jelentését. Örömmel konstatació, hogy az egyéni élet az elmúlt évben sokkal elevenebb volt, mint az eddigi háborus években. Meleg szavakkal emlékezett meg a kaszinó elhalt tagjairól s kiemelte *Bozskó Dánielt*, ki 1000 koronás hagyományával gondolt a kaszinóra s *Bornemissza Lászlót* és *Szent Iványi Árpádot*, kik a kaszinó nagynevű tagjai voltak. Ezután *Lengyel György* pénztárnok terjesztette elő a múlt évi számadásokat s a jövő évi költségvetést, melylyel kapcsolatban a beltárgyak részére a tagsági díjat évi 10 koronával felemelték. — *Lengyel Györgynek* buzgó működése elismerésül hálás elismerését fejezte ki a közgyűlés. Ezután a kaszinó tulajdonát képező zongora eladásával kapcsolatban elhatározták, hogy a zongorát nem adják el, nem adják bérbe, de jótékony célú és kulturális alkalmakra 100 koronáért becsátja rendelkezésre.

A kaszinó igazgatói közül kilépett *Farkas Zoltán*, akit egyhangulag ismét megválasztottak.

A választmányból kilépő 8 tag s a póttag helyett megválasztottak: *Lengyel György*, *Bakcsay Dezsa dr.*, *Loysch Ödön*, *Madarász Pál*, *Széman Endre*, *Szakáll Vincze*, *Fodor Jenő* és *Lukács Géza*. — Póttagokul megválasztottak: *Lukács Béla*, *dr. Törköly József* és *Meskó Barna*. — *Lukács Géza* megköszönte a bizalom megnyilvánulását, de a megválasztást nem fogadta el. A közgyűlés sajnálkozással vette tudomásul ezen bejelentést.

Ezután a villanyvilágítás szünetelési ideje alatt a világítás kérdéséről tárgyaltak. Élénk vita után elhatározták, hogy a gyertyavilágítás költségeit a kaszinó pénztárából fogja egyelőre

viselni s nem hárítja át a kaszinót látogató tagokra. A kártyapénzt és billiárdpénzt 100 % al felemelték.

Az Otthon társaság közgyűlése.

Az „Otthon” társaság évi rendes közgyűlését f. hó 8-án délután *dr. Csiner Miksa* elnöklésével a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta meg. A jegyzői tisztelet *dr. Haas Andor* látta el.

Az elnök meleg szavakkal emlékezett meg a vezetőség sorából kidőlt *Csatl Emődről*, ki az intézmény megalapításában és vezetésében tevékeny részt vett s annak érdekeit mindenkori készséggel támogatta. Indítványozta elnök, hogy az elhunyt emlékét érdemeinek méltatásával jegyzőkönyvben örökítsék meg. Az indítványt egyhangulag elfogadta a közgyűlés. Ezen elhalálozás és a *Békény Béla* eltávozását folytán két igazgatósági hely üresedett meg. Ezen helyekre egyhangulag megválasztották *Máriássy Gyulát* és *Schulhof Pált*. A választmányt pedig kiegészítették a következő tagokkal: *dr. Bródy Miksa*, *Dickmann László*, *dr. Fuchs Iszó*, *Hámos Zoltán*, *Máthé Jenő*, *Schweitzer Rezső*, *Reinitz Zsigmond* és *Pogány Emőd*.

A számvizsgáló bizottság jelentése, mely szerint a társaság bevétele: 10784 korona, kiadása: 10573 kor. 65 fillér volt s így a tiszta maradvány 210 k. 85 f. tudomásul vétetett a pénztárnoknak *Nagy Zoltánnak*, ki a gazda teendőit is nagy lelkiismeretességgel, pontosan és előzékenyen látta el, hálás elismerés és köszönet kifejezésével a felmentvényt a közgyűlés megadta.

A megüresedett gazda állásnak további ideiglenes betöltésére felkérte a közgyűlés *Nagy Zoltán* pénztárnokot s egyhangulag felkérték *Schulhof Pál* újonnan megválasztott igazgatót, hogy amennyiben előbbi a gazda teendőinek ellátásában akadályozva volna, neki segítségére legyen.

Végül a helyiség bérletének kérdése foglalkoztatta a közgyűlést, mely a vezető igazgatóságot megbizta az erre vonatkozó tárgyalásokkal s a jelentés után fogtak ez ügyben dönteni. — Ezzel a közgyűlés véget ért.

Változások a körjegyzőségek beosztásában.

A cseh-szlovák megállás, mely az entente által megállapított demarkációs vonalig terjed, a törvényhatóságot két részre osztotta s egyes járások és körjegyzőségek közigazgatási egységeit is elválasztotta egymástól úgy, hogy a közigazgatás zavartalan menetének biztosítása s a közlelmezés és közellátás rendszeressége érdekében feltétlenül szükségesnek mutatkozik az egyes járásoktól elszakított körjegyzőségeknek, illetve az egyes körjegyzőségektől elszakított községeknek adminisztratív szempontból való időleges új elhelyezése, ennek folytán az alispán a következő intézkedéseket tette.

1. *Magyarhegy* község átcsoportoltatik az osztrák körjegyzőségbe s a rimaszombati járásból a feledi járásba.

2. *A felsőbalogi körjegyzőség* átcsoportoltatik a feledi járásból a rimaszombati járásba.

3. *A meleghegyi körjegyzőség* átcsoportoltatik a feledi járásból a ratkói járásba.

4. *Balogtamási és Rakottás* községek átcsoportoltatnak a bátkai körjegyzőségből a felsőbalogi körjegyzőséghez s a feledi járásból a rimaszombati járásba.

5. *Baracsa* község átcsoportoltatik az oldalfaljai körjegyzőségből a nemesradnóti körjegyzőséghez s ezzel a tornaljai járásból a feledi járásba.

6. *A méhii körjegyzőség* Sajókirályi község kivételével s a hozzácsatolt Runya községgel átcsoportoltatik a tornaljai járásból a putnoki járásba.

7. *Runya* község átcsoportoltatik az oldalfaljai körjegyzőségből a méhii körjegyzőséghez s ezzel a tornaljai járásból a putnoki járásba.

8. *Sajókirályi* község átcsoportoltatik a méhii körjegyzőségből a bejei körjegyzőségbe.

9. *A sajószentkirályi körjegyzőség* átcsoportoltatik a tornaljai járásból a putnoki járásba.

10. *Trien, Imola és Kénő* községek a rugályi körjegyzőségből a bejei körjegyzőséghez csatoltatnak s ezzel a putnoki járásból a tornaljai járásba kapcsolódnak.

11. *Szuhafő* község a nádorfalvai körjegyzőségből a bejei körjegyzőséghez csatoltatik s a putnoki járásból a tornaljai járásba kapcsolódnak.

Gőzfürdői napok:

Pénteken,

Szombaton,

Vasárnap.

Hírek és vegyesek.

Sötét riport a sötét Rimaszombatról.

A múlt szombaton este 9 órakor busszett el tőlünk a kulturának egyik exponense: a villanyvilágítás. Mikor nevet újra ránk isszó lámpával, vajjon ki tudja? Legalább is ma, mikor e sorokat írjuk, még senki sem tudja.

Szombattól a sötétség vagyunk. Csak halvány gyertyafény pislikol egy-két hában, hiszen nem adhat mindenki 3 koronát a városi közlelmezés viaszgyertyájáért, melynek égési tartamát 10 órára hirdetik, de amely két óra alatt — nemtörődve a hatósági megállapítással — tökéletesen elég.

Az utcán on a hold gondoskodik a közvilágításról s etekintetben semmi panaszunk nem lehet. (Végre egy alkalom, mikor a világítás ellen nem panaszkodik a Gömör Kishont, mondja bizonyára Kovács villanydirektor ur! A sötét.) Kényelmes és kellemes éta esik az utcáinkon. Ot és hat óra között ki is használják az emberek s egész mozgalmass korzó fejlődött ki a Fő utcán. Később hazasiatnak az emberek.

Vajjon mit esinálnak a sötétben? Végigjártuk a város utcáit s igazán minimális azon házak száma, ahol világosság szűrődik ki a lefüggönyözött ablakokon. Petróleum lámpa impozáns fénye csak egy helyen állított meg. Itt megálltunk és sokáig kerestük a boldog ember összeköttetéseit, melynek révén petróleumhoz tudott jutni. Egy szeléből vakító fehér fény ömlik ki, itt karbit lámpát égetnek.

Kovács József asztalos mester Hunyady-utca 8-ik szám alatti asztalos műhelyét újból megnyitotta. ☉

A kávéházainkban szomorúan pislog 2-3 szál gyertya, vendég még kevesebb van. A sétánk nyolcz előtt történt, a rimaszombati lumpok csak nyolcz után mennek kávéházba.

Felmentünk a kaszinóba. Az olvasóban régi patinájú kép táru elénk. A kandallóban lobog a láng s a kandalló körül sötét szillettekként ülnek az emberek. Monoton, halk beszélgetés közben nézik a lángot, némelyik egy szót sem szól, csak néz a tűzbe és gondolkozik. Istenem! de sokkal több gondolat kap most életet Rimaszombathban, mint a villanyfénycsövek estéken. A kártyaszobában zajlik az élet. Minden asztalon 2 szál gyertya ég s füstös, kormos a levegő. A ventilátor nemcsak azért nem működik, mert ellenszél az öregek, de azért sem, mert villanyáramra van berendezve.

Nyolcz óra előtt siet mindenki haza, osondes a város, sötét és alszik.

A jövő elcsúszni kevesebb lesz a bosszúságunk, — nem lesz nagy a villanyzárlatunk. Ez is vigasztalás — nem?!

Tél apó örömei. Az idén nagyon korán kőszűntött ránk a sord idő: már november közepén kemény hideg és hó borult a téjra és becsületesen ki is tartott karácsony tájáig, amikor megnyúlt a lég és sárba borult az utca, sőt január első felében olyan szép napokra is vidult a határ, hogy tavasznak is képzeltették a szegény bohó madárkák. — Január végén és február elején: Gyertyasszentelő idején ismét tavaszi nagok jöttek gyöngye fagygal s ismét rábirták az estoba kis színeket, hogy himnuszokat zengjenek a képzelt tavasznak. De a medvék és az öreg emberek tapasztalatai beigazolódtak a február elei tavaszról. A medve, ha kijön ilyenkor és tavaszi időt talál, visszabújik odujába. Az öreg emberek pedig így fejték ki tapasztalataikat: Gyertyasszentelő Boldogasszony napján ha szépen süt a nap; akkor nagyobb hideg lesz, mint előtte volt. — Es be is következett medvék és öregek igazolására és evvel az idej Téli apó kettős örömet szerzett két változatban az 5 hűveinek. Míg a kora őszi tölnek nagy hava pár hétig kedvezett a szánka sportnak, amikor az ifjuság vígan siklott alá könnyű ródlikon az Akasztóhegy és más rimaszombati magaslatok oldalain s örvendő pirult a friss levegőn, amely élesztette és tágitotta a lefelé repülő kablait. Most a februári új tél kevés hóval, nagy hideggel kőszűntött be, amikor a hőmérő 16-18 Celsius fokra is lecsúszott és a hideg megdermesztette a folyók, tócsák vizeit. Most a jég kínál újabb kellemes egészséges sportot. A rimaszombati korcsolyás egyesület jégpályáját is rendbehozták a második tél kezdetén s az ifjuság és a korcsolyasport más kedvelői már egy hétnél régiebb idő óta vígan siklanak a jégpánczél hátán Halifax apó örömeire. Reméljük, hogy Téli apó örömeit még pár hétig fogja osztogatni az emberek vigasztalására s valószínűleg a hónap végéig fognak vígan siklani a jégen az egészséges sport kedvelői. Zn.

A Gömör-Kishont jubileuma. A negyven éves Gömör-Kishontról laptársaink egymásután s a legmelegebb hangon emlékeznek meg. Nemrégben a „Gömöri Ujság” üdvözölt bennünket ez alkalomból s most a „Diósgyőri Ujság” legutóbbi számában olvasunk kedves megemlékezést jubileumunkról. Kartársi szeretettel köszönjük a jóleső elismerést és figyelmet.

A szupán Rimaszombathban. Dr. *Derzer* Samu szupán e hó 12-én, szerdán Rimaszombathban tartózkodott s a vármegyeházán több hivatalos ügyet intézett el.

Kinevezés. A magyar kereskedelmi miniszter *Bodor Ármán* főmérnököt, ki az itteni államépítészeti hivatalnál hosszú ideig működött s jelenleg Budapestre van beosztva, műszaki tanácsosná nevezte ki.

Nyugalomba vonuló főszolgabíró. *Hecsey* László tornaljai jbeli főszolgabíró a vármegye alispánjához kérvényt adott be, melyben nyugdíjaztatását kéri.

Gazdasági egyesületi titkárunk Pozsonyban. *Hajnik Géza*, a vármegyei gazdasági egyesület titkára a tavaszi vetőmagvak szállítása ügyében folytatandó tárgyalásra Pozsonyba utazott a Szlovensko teljhatalmu miniszteréhez.

Oserkészi ünnepség. A múlt héten szombaton délután a főgimnáziumi oserkészesapat ünnepi díszgyűlés keretében avatta föl 18 ujonczát. Az ujonczok fogadalomtétel után néhány hasznos munkára buzdító szót intézett hozzájuk *Horváth Zoltán* főparancsnok. A gyűlésen *Bálint Géza* segédtiszt tartott érdekes előadást, beszélt még *Volkó Viktor* rajvezető, előadást tartott *Kusman Árpád*, *Mészáros Arisztid* és *Institoris Endre*, szavalt *Wallentinyi István* és *Gádl Ödön*. Az ünnepi gyűlésen vendégek is vettek részt a szülők és érdeklődők köréből.

Athelyezés. A rimaszombati törvényszék elnöke *Toma István* nagyrőcezi járásbíró-sági hivatalosolgát saját kérelmére — hasonló minőségben — a rimaszombati járásbírószékhelyre helyezte át.

Hirdessünk a Gömör-Kishontban, mert az biztos eredményre vezet

A „Gömör-Kishont”
negyvenegyedik esztendője hűséges barátjuk a kulturát szerető gömörieknek.
Helyzete napról napra nehezebb. Akik szeretik nem hagyják el, akik az újságírást értékelni tudják, minden vasárnap végig olvassák.
Ha így lesz, akkor továbbra is élni fog!

Eljegyzések. *Szabó* László vármegyei földbírók leányát: *Ellyt* eljegyezte *Farkas Pál* Budapestről.

Zeipi János togházsi leányát: *Juliskát* eljegyezte *Brocskó* László géplakatos Rimaszombathban.

Bognár Pál helybeli molnár mester leányát: *Erzeit* t. hó 9-én eljegyezte *Lakatos István* mészáros és heutas iparos polgártársunk.

Esztívő. *Kubik* Anna helybeli varrónő t. hó 12-én tartotta esküvőjét a helybeli róm. kath. templomban *Gárdos* Ferenc szatmárnémeti könyvkötővel.

Választmányi ülés. A Polgári Olvasókör védnöksége alatt fennálló temetkezési egyesület választmánya folyó hó 16-án, vasárnap d. e. 11 órakor ülést tart, melyen többek közt a számvizsgáló bizottság jelentése fog tárgyalatni s a közgyűlés idejét fogják megállapítani.

Választmányi ülés. Az általános temetkezési egyesület múlt vasárnap *Szabó József* elnöklésével ülést tartott, melyen folyó ügyeket intéztek el.

Halálozások. A postai közlekedés hiányossága miatt a gyászsegélytú halált hirdető jelutások nem jutnak el hozzánk s így csak a hír keringő szárnya hoz el egy-két halálesetről tudósítást:

Adamis Gusztávné szül. *Törköly* Irén, a rosnayói ev. főgimnázium igazgatójának felesége Rozsnyón meghalt. Halála gyászborította a vármegyebeli *Törköly*-családot.

Kuna Aurélné, nyugalmazott főszolgabíró neje Jolán meghalt. Halálának híre mély részvételt váltott ki.

Grosinger Miksa keresk. tanácsost mély gyász érte, amennyiben fivére, Gyarmati Jenő bankfőtisztviselő Budapesten múlt héten 48 éves korában elhunyt. — Temetése folyó hó 9-én Budapesten ment végbe.

Száles körökben, de különösen Rozsnyón és városunkban ószinte, igaz részvételt keltett a súlyos gyász eset, mely dr. *Weinberger* Rozsnyó helybeli ügyvédet és családját érte. — Atyja: *Weinberger* Vilmos, a törvényhatóság és városi képviselőtestület tagja, a rosnayói isr. hitközség és temetkezési egyesület díszelőnöke, a Gömöri Takarékpénztár igazgatósági tagja folyó hó 11-én 85 éves korában Rozsnyón elhunyt. Rozsnyónak köztisztviselőben és közbecsülésben állott, érdemes polgára volt, ki egy a közügyek, mint egyházi és szociális irányú kérdések helyes és sikeres intézésében mindenkor készséggel és rátermettséggel vett részt. Évek előtt bírbeadta a vezetése alatt jőhírvé lett szállodát s azóta nyugalomban élt. Temetése folyó hó 12-én volt Rozsnyó város közönségének imponáns részvéte mellett.

Dresowitsky Lipót nyugalm. postamester, ki Galicziából feleségének itteni családi összekötötésé révén jött városunkba, folyó hó 13-án 66 éves korában meghalt. Özvegye, két leánya és nagy rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 15-én ment végbe.

Pecsek Julianna folyó hó 12-én, életének 38-ik évében Rimaszombathban meghalt. Temetése pénteken, folyó hó 14-én volt.

Nyugdíj ülés. Az ipartestületi nyugdíj egyesület választmánya t. hó 2-án id. *Bábelly* Miklós elnöklésével ülést tartott, melyen új tagokat vettek fel, két tagot törültek s az évi zárszámadást intézték el. Az évi rendes közgyűlés határidejét márczius hó 9-ére tűzték ki.

A Rimaszombati Takarékpénztári
új részvények, valamint
a VII-ik hadikölcsön-kötvények
a vonatkozó elismervények ellenében
nevezett tak. pénztárnál már kiadatnak.

Drágább a gyógyszer. A magyar belügyminiszter a január 29-iki „Hivatalos Lap”-ban kiadott rendelete értelmében február hó 1-től kezdve a munkabérek rendkívüli emelkedése és a vonykészítésénél használt anyagok nagy drágasága következtében ismét felemelte a munkálatok árszabását. A hivatalosan előírt ványminták árához 60% pótdíj számítása engedélyeztetett s a többi gyógyszerek ára a kereskedelmi árkban beállított változásának megfelelően emeltetett.

Köszönetnyilvánítás. A Gömörmegyei Fehérkereszt Egyesület elnöksége hálázan köszöni ezuttal is egy szomorú anyának azon 50 koronás jótékony adományát, melyet egy szomorú évtorduló alkalmából az egyesületnek adott.

A rimaszombati szociáldemokraták egyesülete az elmúlt hét vasárnapján Budapesten megtartott szociáldemokrata kongresszuson *Tarjányi* Ferenc alelnök és *Hlozek* József választmányi taggal képviseltette magát,

VIZVEZETÉK SZERELÉSÉ és annak szakaszerű javítását újból megkezdettm. — Raktáron tartok mindenféle felszerelési tárgyakat

HLOZEK JÁNOS, Rákóczi-utca 24.

Sok a lakodalom. A hosszú háború nem volt alkalmas a házassági összeköttetésekre, most azonban, hogy hazakerült a fiatalok, a falvakon mindenféle kipótolják az elmaradt mulatságokat s azok eredménye erősen mutatkozik is már mindenfelé az eljegyzésekben és esküvőkben. Szóval az elpusztult emberiség pótlásáról lassanként gondoskodik az emberi természet vonzalma és szépérzéke. Sok a lakodalom a vidéken mindenfelé, az egyik felvidéki nagyközségben, Klenócson 200 lakodalomra van kilátás ezen a farsangon, ami elég szép rekord ugy multság tekintetében, mint a jövő generáció fejlődését tekintve.

Szalonna tolvajok. A múlt szombaton éjjel tolvajok jártak a helybeli főgimnáziumi tápintézet kamrájában s a helybeli Nemzeti Tanácsnak ott letétbe helyezett szalonnájából 50 kgr. nál nagyobb mennyiséget elloptak. A tolvajok előre kikémlelték a helyzetet s alkalccsal batoltak be a kamrába s a szalonna elvitele után az ajtót is tárva hagyták, hogy semmi zajt ne üssenek. — A folyosó ajtajának zára már régebben nem jól működött s ez is kedvező volt a gonosz tett véghezvitelére. A nyomok a helybeli rendőri detektív vizsgálata szerint szakavatott betörőre mutatnak és pár napi nyomozás után kiderült, hogy egy cselédnek ajánlkozó napszámosnó kémlelése alapján követte el a tolvajlást egy rovvott multu, jól ismert helybeli betörő. Az illető azonban hamarosan átmenekült a demarkációs vonalon s így jelenleg nem vonható felelősségre. A lopott szalonna még nem került elő.

Zárószámadás. Az állami munkásbiztosítási hivatal a Fülöp Szász Csurg-Gothai herceg Gömör-Kishontvármegyében fekvő nagyrőcei, murányaljai, vereskői, pusztamezői és garaszécsi fűrészei vállalati betegséggélyző pénztárának 1917. évi záró számadását megvizsgálta és a kezelési teleslegét 150 korona 65 fillérben állapította meg.

A cseh banktőke felvidéki szervezése. A „Szepesti Lapok” írja: A csehek igen körültekintő programot készítettek arra vonatkozólag, hogy a cseh-szlovák államhoz csatolandó területek összes magyar és tót pénzügyi intézeteit átvegyék a cseh közgazdasági élet érdekszférájába. A cseh pénzügyi körök intézményesen akarják megnehezíteni, hogy a magyar nagypénztárak a mostanéhoz hasonló befolyást gyakorolhassanak érdekeltségeikre, illetve affiliáltjaikra és a Národní Vybor pénzügyi szakosztálya már javában dolgozik a foganaiba teendő preventív intézkedéseken. — A magyar nagypénztárak affiliáltjai előreláthatólag olyan nehézségekkel fognak találkozni, amik maguk után fogják vonni az affilativ viszony megszüntetését, vagy a befolyásnak a cseh tőkével való megosztását. Ugy tudjuk, hogy a felvidéki pénzügyi intézetek cseh érdekszférájába leendő átvételének munkájával a cseh-szlovák államkormány Kux Vilmost, a Böhmische Escompte Bank igazgatóját szándékozik megbízni, aki születésénél fogva tót származású és a felvidéki pénzügyi viszonyokat jól ismeri. Itt említjük meg, hogy a Zivnostenska Banca a Felvidéken több új fiókot fog létesíteni. Az intézet egyelőre tárgyalásokat folytat pozsonyi, kassai és nyitrai fiókok felállítására ügyében.

Kérelem. Felkérjük városunk nemesszövületét, hogy a gömöri hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik nyomasztó helyzetének javíthatása céljából egyesületünk tagjai sorába mint alapító vagy pártoló tagok belépni kegyeskedjenek. Alapító tagok lehetnek azon természetes vagy jogi személyek, kik a szövetség pénztárába egyszer s mindenkorra legalább 500 koronát befizetnek, pártoló tagok pedig azok, akik évi 50 korona befizetésére kötelezik magukat. — Ezenkívül bármely pénzbeli vagy természetbeni adományt is hálás köszönettel fogad és hirtalpig nyugtáz

A gömörmegyei hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik szövetségének irodája
Rimaszombat, városháza.

Ifj. Vondra János cserépkályhás

Rimaszombat, Újváros-u. 8. sz. alatt.

Mikor lesz villanyunk? Vasárnaptól kezdve nyersolaj hiánya miatt a városi villamosművek üzeme szünetel. A villamosművek vezetője s a város polgármestere minden lehető elkövet az olaj megszerzése érdekében s bár kilátásai vannak arra nézve, hogy a nyersolaj be lesz szereshető, lapzártáig semmi pozitív eredmény nincsen s így ma még teljesen bizonytalan, hogy mikor lesz Rimaszombatban újra villanyvilágítás.

Mulatságok. Rimaszombatfalván az evang. énekkar a háborúban elesett hőzők emlékére felállítandó emlékoszlop alapja javára folyó hó 16. án vasárnap a „Gondász”-ben táncmulatságot rendez. Belépti díj 4 korona.

Uzapanyton márczius 1. és 2. ikán táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendeznek.

Klenócson folyó hó 16. án ugyancsak táncmulatsággal egybekötött színelőadás lesz.

Múlt szombaton délután és este az Apolló állandó Színházban Verdi híres operája: az „Akaros bál” címen bemutatva gyönyörködte a nagyszámú közönséget. Kár, hogy a film folyton szakadozott, ami ugyancsak zavarólag hatott a közönségen igen szép film élvezésénél. Vasárnap a villany hiány miatt már nem lehetett a színház tartani s egyelőre bizonytalan ideig marad zárva a színház.

A Nyustyai Takarékpénztár R.-t.

1919. évi február hó 1-től
az állandó betétek kamat 2 1/2 %-ra,
az ideiglenes betétek kamat 1 1/2 %-ra
szállítja le.

Nyustya, 1919. február hó 1. én.

Az igazgatóság.

Egészen új, kidolgozott vaddisznó bőr
eladó özv. Marikovszky Géza-
nénál Ferenczi utca 12. sz. a.

Ügyes varrónő

vállal kosztümöket, kabátokat és mindentéle modern ruhák készítését. Cím: Heimlich.
Kossuth-utca 24. Ugyanott egy sötét lila estélyi bársony ruha jutányos áron eladó.

Tanuló!

Egy erős, mészáros tanulóval való kút azonnal felvezek.

Klein Mór mészáros

1-3

Rimaszombat, Rózsa-utca 18.

Új üzlet.

Alulírottak tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy Rimaszombatban, a Kossuth Lajos-u. 1. sz. alatt folyó évi márczius hó 1-én üveg- és porcellán kereskedést nyitunk. — Elvállalunk minden szakmába vágó munkákat a legpontosabb és a legjutányosabb kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Lichtner és Neumann.

1-3

Megvételre vagy bérbé keresek

szőlő-gyümölcsösöt vagy kaszálót
— a rimaszombati szőlőkben. —

Valaszky Rezső órák és ékszerész
RIMASZOMBAT

Női szabó kosztümöknek és felsőkabátoknak

jutányos áron való készítését elvállalom.

Ezen a téren specialista vagyok!

Egyben keresek a szakmához jól értő segédnőt jó fizetéssel.

ZION MÓZES női szabó
Rimaszombat, Ferenczy utca 6. sz. alatt.

Eladó egy jó gyermek sötét-kosztüm, melyet tekerésre is lehet használni és összevasható, 100 koronáért. Ugyanott egy pár korcsolya is eladó. — Megtekinthető: Megyeháza-utca 4. sz. alatt.

Méheket

Dairzon vagy szalmakaptárakban megvételre keres

és ajánlatokat kér:

Valaszky Rezső órák és ékszerész
RIMASZOMBAT

Ajánlkozás.

Tisztelettel értesítem a nagyrőcei közönséget, hogy mindentéle új

ács munkákat,

valamint javításokat is mérsékelt áron — pontosan és kifogástalanul elkészítve, ugy vidéken mint helyben — felvállalok.

Szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlva, a n. é. közönség szives pártfogását kéri

JÁVORSZKY JÓZSEF ács-iparos.
Rimaszombat, Kossuth-utca 13. sz.

A helybeli gőz- és kádfürdő teljes üzemmel megnyit.

Gőzfürdői napok férfiak részére: szombat és vasárnap.

Nők részére: péntek.

Fürdési idő: reggel 8-tól — d. u. 4 óráig.
Masször és tyukszemvágó rendelkezésre áll.

Fürdővezetőség.

Hirdetmény.

Pk. 65—1919. sz. — A nagyrőcei járásbíróóság közhírré teszi, hogy az állítólag elvesztett következő okirat: A magyar kir. államvasutak nagyrőcei állomástönkségének gyorsáru pénztára által 1918. szeptember hó 24. én 883. sorozat és 8669. sorozám alatt kiállított igazolvány (gyorsáru rovatlap száma 1/673) megsemmisítése iránt az eljárást Haász Adolf kereskedő, murányhosszuréti lakos kérelmére folyamatba tette. Eanél fogva felhívja az említett okirat birtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Nagyrőce, 1919. év január hó 24. én.

Dr. Fóris s. k. jbiró;

A kiadmány hitelűl:

Abramofszky, j. b. irodatiszt.